

Daa'imman Keessan Qopha'aniiruu?

Seera Qajeelfama Sagantaa Talaallii fi Kunuunsa Daa'immanii fi yeroo daa'imummaa jalqabaa

Ijoollonni sagantaalee kunuunsa daa'immanii fi daa'imummaa jalqabaa Minnesota keessa jirutti galmaa'uu isaanii dura talaallii fudhachuun isaanirraa eegama ykn bilisa ta'uu isaanii dhiyeessuu qabu. Ulaagaan kun wiirtuulee kunuunsa daa'immanii, kunuunsa maatii daa'immanii, kunuunsawwan daa'immanii heyyama hin barbaachisne, akkasumas sagantaalee daa'imman duree kanneen akka oolmaa daa'immanii, mana barnoota qopheessituu, oolmaa daa'immanii tola ooltummaa, fi barnoota addaa daa'immanii kan idileen alaa fa'a irratti raawwatamiinsa ni qabaata. Daangaa umurii daa'ima keessanii gabatee armaan gadii keessaa ilaaluun dooziiwwan talaallii walii galaa umurii daa'ima keessaniif barbaachisu hubadhaa

Talaalliiwwan Barbaachisan	Baatiwwan 3-4	Baatiwwan 5-6	Baatiwwan 7-15	Baatiwwan 16-23	Baatiwwan 24 hanga oolmaa daa'immanii
Hepatitis B (Hep B) (Talaallii Dhibee Tiruu)	2 Dooziwwan	2 Dooziwwan	3 Dooziwwan	3 Dooziwwan	3 Dooziwwan
Difteeriyaa, tiitaanasii, fi pertaasasii (DTaP)	1 Doozii	2 Dooziwwan	3 Dooziwwan	3 Dooziwwan	4 Dooziwwan
Pooliyoo (IPV)	1 Doozii	2 Dooziwwan	2 Dooziwwan	2 Dooziwwan	3 Dooziwwan
Niwmokokaal (PCV)	1 Doozii	2 Dooziwwan	3 Dooziwwan	3 Dooziwwan	
Hiimoofiles infiluwenzaa gosa b (Hib)	1 Doozii	1 Doozii	1 Doozii	1 Doozii	1 Doozii
Gifira, dhodhootoo, rubeelaa(MMR)				1 Doozii	1 Doozii
Vaariseellaa (dhukkuba simbiraa)				1 Doozii	1 Doozii
Hepatitis A (Hep A) (Talaallii Tiruu Gosa A)					1 Doozii

Hubachiisa: Hangi doozii caqasamee kun yoo daa'imni keessan sagantaa talaallii booda kan jiru ta'e adda addummaa qabaachuu mala. Daa'ima keessan talaalliin darbe yoo jiraate, rakkoo baay'ee hin qabu dhiheessaa isaanii dubbisuun akka qaqqabu taasisaa.

Talaalliiwwan akka fudhattan jajjabeeffaman garuu immoo ulaagaa sagantaalee kunuunsa daa'immanii ykn Daa'imummaa jalqabaa kan hin taane.

Infiluwenzaa, COVID-19, vaayiresii sirna hargansuu hubu (RSV), rootaa vaayires fi talaalliiwwan kan biroo fudhachuun eegumsa daa'ima keessanii mirkaneessuuf barbaachisoodha. Yeroo daa'imni keessan talaallii fudhachuu qabu ilaalchisee dhiheessaa kunuunsa fayyaa keessan dubbisaa. Odeeffannoo dabalataaf [CDC: Sagantaalee Talaallii Mataa fi Daa'ima Keessanii \(www.cdc.gov/vaccines/imz-schedules/index.html\)](https://www.cdc.gov/vaccines/imz-schedules/index.html) daawwadhaa.

Odeeffannoo maatii fi guddistuuf

- Sagantaa kunuunsa daa'immanii/ daa'imummaa jalqabaa eegaluun dura daa'imni keessan talaallii barbaachisaa hunda akka fudhatu ykn waraqaa dhiifama talaallii akka dhiheeffatu mirkaneeffadhaa
- Galagalcha galmee ragaa talaallii daa'ima keessanii Sagantaa kunuunsa daa'immanii, daa'imummaa jalqabaa ykn mana barnootaa galchaa. Gara galcha ragaa talaallii daa'ima keessanii kilinika ykn immoo karaa toora marsaaratii [Find My Immunization Record \(www.health.state.mn.us/people/immunize/miic/records.html\)](https://www.health.state.mn.us/people/immunize/miic/records.html) jedhu irraa argachuu dandeessu.
- Maaloo yoo daa'imni keessan dhiifama talaallii sababa rakkoo fayyaa ykn sababa amantaa dhuunfaa fayyaan wal hin qabanne qaba taanaan unka gara galchituu guutaa

[Talaalliiwwan Daa'ima dhalattuu, ijoollee fi Dargaggootaa \(www.health.state.mn.us/people/immunize/basics/kids.html\)](https://www.health.state.mn.us/people/immunize/basics/kids.html)

Sababoota dhiifama talaalii fayyaan wal qabatanii fi wal hin qabanne

Qajeelfamoota qindeessa ragaa sababoota dhiifama talaalii fayyaan wal qabatanii fi fayyaan wal hin qabanne akkasumas ragaa talaalii dhukkuba simbiraa (Vaariseellaa)

Qindeessa ragaa sababoota dhiifama talaalii fayyaan wal qabatanii fi fayyaan wal hin qabanne akkasumas ragaa talaalii dhukkuba simbiraa (Vaariseellaa) galchuuf tarkaanfiiwwan 1 fi 2 irra jiran hordofaa.

1. Sanduuqa sababoota dhiifama talaalii fayyaan wal qabatanii fi wal hin qabanne jedhan keessatti mallattoo X kaa'aa. Daa'ima keessan talaaliiwwan tokkoo ol irraa dhiisuu barbaaddu taanaan tarree talaaliiwwan sanaa irratti mallattoo X taasisaa.
2. Waraqaan dhiifama talaalii ykn raga talaalii dhukkuba simbiraa mallatteeffamuu qaba.

Talaaliiwan Barbaachisan	Fayyaa	Fayyaan Kan Wal Hin Qabanne
Talaalii Tiruu B (Hep B)		
Difteeriyaa, titaanasii, fi pertaatis (DTaP)		
Pooliyoo (IPV)		
Niwmokokaal (PCV)		
Hiimoofiles Infiluweenzaa gosa b (Hib)		
Gifira, dhodhootoo, ruubeellaa (MMR)		
Vaariseellaa(Dhukkuba simbiraa)		
Talaalii Tiruu Gosa A (Hep A)		

Dhiifama Fayyaan Wal qabatu : Dhiifama fayyaan wal qabatu dhiheessaan kunuunsi fayyaa ilaalee mallatteessuu qaba. Dhiheessaa kunuunsa fayyaa jechuun ogeessa heyyama fayyaa qabu, narsii, ykn gargaaraa dookteraa fa'a dabalata. Daa'imni kun sababa rakkoo fayyaa(dhorka) irraa kan ka'e ykn ragaan laaboraatoorii eegumsa farra alagaa gahaa ta'e qabaachuu agarsiisu waan jiruuf talaalii mallattoon X itti godhame kana kan hin fudhanne ta'uu mallattoo koon nan mirkaneessa.

Mallattoo: _____
(kan ogeessa kunuunsa fayyaa)

Guyyaa: _____

Sababoota Fayyaan Wal hin qabanne : Maatii/guddiseen dhiifamoota talaalii rakkoo fayyaan wal hin qabanne mallatteessuun unkichi qondaala galmeessa ragaalee hawaasaan mallatteeffamee chaappaan itti godhamuu qaba. Daa'imman amantaa maatii/guddistuun ala talaalii fudhachuu hin qaban. Daa'ima talaalii irraa dhorkuun fayyaa isaaniis ta'e kan biroo balaa irra ni buusa. Daa'imman talaalii hin fudhatiin dhukkuboota talaaliin dhorkamuu danda'aniif saaxilaman mataa isaanii fi namoota biroo eeguuf jecha mana barnootaa fi hojiiwwan idilee kan biroo irraa guyyoota 21f of dhorkuun mana keessa turu.

Daa'imni kun talaalii mallattoon X itti godhame kana sababa amantaa kootiin akka hin fudhanne taasisen jira, dhukkuboota talaaliin dhorkamuu danda'aniif yoo saaxilame immoo guyyoota 21f barnoota ykn sochiiwwan biroo irraa of dhorkee mana turuu akka qabu mallattoo koon nan mirkaneessa.

Mallattoo: _____ Guyyaa: _____
(kan maatii/guddistuu)

Sababoonni dhiifama talaalii fayyaan wal hin qabanne qondaala galmeessa ragaalee hawaasaan mallattaa'uu qabu:

Chaappaa Qondaalaa

Waraqaan kun ana duratti mirkanaa'e gaafa _____ (guyyaa),

Kan mirkaneesse _____
(maqaa maatii ykn guddistuu)

Mallattoo Qondaalaa:

_____

Isteetii _____
Kaawuntii _____

Seenaa dhukkuba simbiraa (variseellaa) : Da'imni kana dura dhukkuba simbiraaf saaxilamee yoo jiraate, talaalii variseellaa fudhachuuf hin dirqaman Dhukkubichi Fulbaana 1, bara 2010 booda kan mudate taanaan dhiheessaan kunuunsa fayyaa mallatteessuu qaba. Daa'imni dhukkubichaan kan qabame Fulbaana 1., bara 2010 dura yoo ta'e maatiin unka kana mallatteessuu qabu.

Daa'imni kun yeroo armaan gaditti caqasame keessa dhukkuba simbiraan qabamee waan tureef talaalii variseellaa kan isa hin barbaachisne ta'uu mallattoo koon nan mirkaneessa, Ji'aa fi bara _____

Mallattoo: _____ Guyyaa: _____
(kan ogeessa kunuunsa fayyaa, bakka bu'aa kilinika hawaasaa, ykn maatii/guddisee)